

Stadsbyggnadsförvaltningen

Datum:
2022-10-04Diarienummer:
PBN 2021-001308Handläggare:
Annika Holma

Undersökning

Detaljplan för Östra Sala backe etapp 5 (Årstaskolan och del av kvarteret Sparrisen)

Undersökning – risk för betydande miljöpåverkan

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen bedöma om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för undersökning (MB 1998:808, 2017:955). Undersökning är upprättad enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) och identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan enligt 5§.

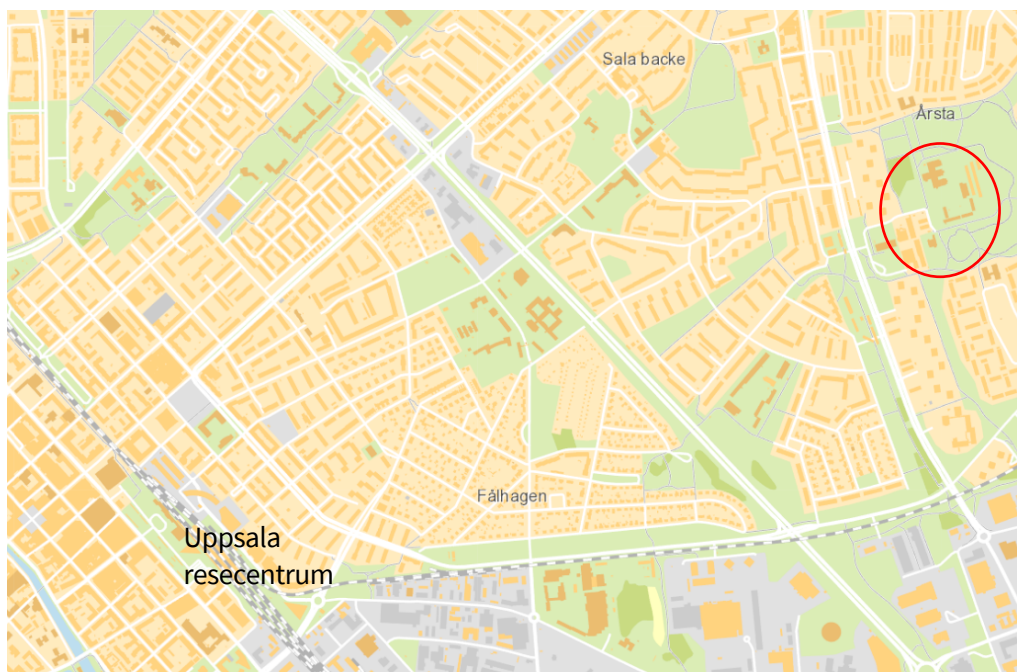
Samråd med berörda kommunala förvaltningar och bolag har skett vid startmöte i augusti 2021.

Bakgrund

Syftet med planläggningen är att möjliggöra en utbyggnad av Årstaskolan, en ny förskola och en idrottshall. Bakgrunden är att kommunen behöver möta det behov av skol- och förskoleplatser som finns i närområdet. Syftet med detaljplanen är även att pröva möjligheten för cirka 100 bostäder i flerbostadshus inom kvarteret Sparrisen, samt cirka 100 kvadratmeter verksamhetslokaler i delar av bottenvåningarna.

Planområdet angränsar till stadsutvecklingsprojektet Östra Sala backe, och är en viktig pusselbit för att binda samman nya kvarter med befintlig bebyggelse samt att stärka kopplingarna för gående och cyklister till Årstaparken.

Planområdet består av fastigheterna Årsta 27:1 som ägs av Uppsala kommun Skolfastigheter AB, Årsta 28:2 som ägs av bostadsrättsföreningen Sparrisen, samt delar av de kommunala fastigheterna Årsta 11:235 och Årsta 11:220.

Figur 1 Översiktskarta som visar planområdet läge i staden, markerat med röd ring.

Figur 2 Planrådets ungefärliga avgränsning markerat med röd linje. Blå och gul avgränsning visar intilliggande laga kraft-vunna detaljplaner som inte genomförts ännu.

Nuvarande markanvändning

Inom fastigheten Årsta 27:1 ligger idag Årstaskolan som är en grundskola. Inom fastigheten finns även en förskola i tillfälliga moduler som ska avvecklas, samt en idrottshall. Fastigheten Årsta 28:2 är bebyggd med två flerbostadshus i fem våningar, garagelängor, en livsmedelsbutik (Ica Årstahallen) samt en envåningsbyggnad som använts för olika verksamheter. Bostadshusen och tillhörande garagelängor ska vara kvar, medan planförslaget innebär rivning av de två övriga byggnaderna.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan 2016

Översiktsplanen pekar ut Årsta torg som ett stadsdelscentrum. Stadsdelscentrum ska enligt översiktsplanen utvecklas som lokala centrum med en koncentration av bostäder, arbetsplatser och service, med omgivande stadsdelar som huvudsakligt upptagningsområde.

Planprogram för Östra Sala backe

I planprogrammet för Östra Sala backe pekas Årsta torg ut som områdets knutpunkt och samlade mötesplats med handel, servicefunktioner, kontor, kultur och idrott. I planprogrammet är förslaget att dagens torgbildning ska flyttas närmare Fyrislundsgatan för att skapa en bra kontakt över gatan och binda samman Årsta med Sala backe.

Gällande detaljplan

Den gällande detaljplanen för Årsta 27:1 (Årstaskolan) ger byggrätter för allmänt ändamål med en byggnadshöjd på högst åtta meter i det läge där förslagsställaren vill pröva skol- och förskoleverksamhet.

Den gällande detaljplanen för Årsta 28:2 (kvarteret Sparrisen) ger byggrätter för centrumverksamhet med en byggnadshöjd på fem meter i det läge där sökanden vill pröva flerbostadshus.

Fastigheterna Årsta 11:235 och Årsta 11:220 är planlagda som parkmark.

Planen, miljöbedömningsförordningen 5§ 1, a-d

I vilken utsträckning anger/har planen

- förutsättningar för verksamheter eller åtgärder?

Den föreslagna planläggningen innebär komplettering av skola, förskola, idrottsverksamhet och bostäder i en befintlig stadsmiljö. Det innebär att redan utbyggd infrastruktur till stora delar kan användas. Det finns även planerad infrastruktur inom planlagd mark i närheten som sannolikt kan nyttjas i framtiden.

- betydelse för andra planers miljöeffekter?

I Östra Sala backe pågår en omfattande stadsutveckling med nya bostäder och verksamheter. Det är viktigt att skola, förskola och plats för idrott utvecklas i takt med

bostäderna. Det underlättar för människor att kunna gå och cykla när man har närhet till social infrastruktur och förhoppningsvis kan antalet bilresor minskas.

- betydelse för hållbar utveckling?

En utveckling enligt förslaget till detaljplan innebär möjlighet för fler barn att gå i skolan, förskola och idrotta nära hemmet. I närområdet sker en omfattande stadsutveckling med många nya bostäder. Det är därför viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv att social infrastruktur finns nära hemmet vilket gör många kan röra sig med cykel eller gåendes. Det är även positivt ur ett hållbarhetsperspektiv att fler bostäder kan byggas i ett centrum- och kollektivtrafiknära läge.

- betydelse för möjligheter att följa miljölågstiftningen?

Detaljplanen innebär inga hinder för att miljölågstiftningen ska kunna följas. Planläggningen kan bidra till att förbättra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna för ytvatten, då större ytor inom bostadsdelen blir gröna jämfört med idag då området i huvudsak är hårdgjort.

Platsen, miljöbedömningsförordningen 5§ 2,8,9

Har platsen erkänd skyddsstatus?

Planförslaget kan komma att påverka träd som omfattas av det generella biotopskyddet för alléer. I övrigt påverkas inga områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Finns kända miljöproblem på platsen?

Det finns en identifierad förorening med riskklass 2 inom fastigheten Årsta 28:2. Föroreningen härstammar från en tidigare handelsträdgård. Det finns även en identifierad förorening söder om planområdet i Årstaparken. Föroreningen har riskklass 3 och härstammar också från den tidigare handelsträdgården.

Planområdet är utsatt för trafikbuller från Sparrisgatan, och delvis även från Fyrislundsgatan i väster och E4 i öster. Området ligger dock relativt skyddat då det inte finns någon genomfartstrafik förbi området.

Är platsen redan påverkad eller sårbar av något skäl?

Ett litet område i planområdets norra del ligger inom det som klassas som hög känslighet för Uppsalas grundvatten. Det finns också ett antal lågpunkter som behöver hanteras för att undvika risk för framtida översvämningar.

Planområdet ligger inom ett expansivt område. Många nya bostäder och verksamheter leder till ökad trafik och möjliga gatukopplingar är begränsade eftersom en stor del av området omges av park. En utveckling inom planområdet kommer att bidra till ytterligare trafikökningar. Det i sin tur kan påverka buller- och luftkvaliteten i området.

Påverkan, miljöbedömningsförordningen 5§ 3,4,5,6

Befolkning och människors hälsa

Den planerade bebyggelsen ska utformas så att bullerförordningen följs. En bullerutredning har tagits fram för att säkerställa att kraven på en god boende- och skolmiljö kan åstadkommas avseende buller från vägtrafik.

En utökning av Årstaskolan, en ny förskola och idrottshall samt nya bostäder, medför en ökning av barn, personal och boende som rör sig i området. Det är därför viktigt att det är trafiksäkert att komma som gående och cyklist till området. Trafikmiljön med hämtning och lämning samt transporter kring skolan blir särskilt viktig att lösa på ett säkert sätt.

Djur- eller växtarter, Biologisk mångfald

Planområdet gränsar till Årstaparken som innehåller varierad vegetation. Parken och intilliggande trädgårdar skapar förutsättningar för djurliv, till exempel för häckande fågelarter. I den östra delen av Årstaparken finns ett utpekat naturvärdesobjekt i form av en äppellund. Denna ligger på sådant avstånd från planområdet så att den inte kan påverkas av planens genomförande. Inom skoldelen i planområdet finns flera storvuxna träd av olika arter. Målsättningen är att så många träd som möjligt ska bevaras. Planförslaget berör även alléträd som sannolikt omfattas av det generella biotopskyddet. I övrigt finns inga kända naturvärden inom planområdet.

Mark, jord, vatten

Planförslaget innebär både att mark kommer att hårdgöras och att idag hårdgjord mark delvis kommer att ersättas av bostadsgårdar med grönska. Dagvatten behöver tas om hand inom planområdet. Det handlar både om fördröjning och rening för att planen ska bidra till att förbättra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Enligt dagvattenutredningen som tagits fram för detaljplanen klarar man att omhänderta dagvattnet och även minska föroreningshalterna ut från området.

Det finns ett antal lågpunkter inom planområdet som behöver hanteras för att inte riskera översvämning. Utifrån framtagna karteringar rör det sig inte om några stora lågpunkter.

Den nordöstra delen av planområdet är, enligt Uppsala kommuns känslighetskarta för grundvatten, klassat som hög känslighet. En mark- och miljöteknisk utredning har tagits fram för planområdet. Med bakgrund i den geotekniska undersökningen föreslår utredningen att känslighetsnivån kan sänkas från hög till låg vid den undersökningspunkt som är lokaliserad inom området för hög känslighet. Detta beror på att morän överlagras av ett cirka 13 meter djupt lerlager. Området uppnår därmed inte kriterierna för hög känslighet.

Luft

Detaljplanens genomförande medför en viss trafikökning inom området. Den föreslagna byggnationen innebär dock inte att gaturummen sluts avsevärt. Därmed bedöms eventuella förändringar av luftkvaliteten vara mycket begränsade och miljömål och miljö kvalitetsnormer bedöms uppnås även efter detaljplanens genomförande.

Klimat

Ett genomförande av planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan på klimatet. Området ligger med god närhet till både service och kollektivtrafik vilket ökar benägenheten att resa hållbart. Tillskapande av fler skol- och förskoleplatser, samt möjlighet för idrottande nära bostäderna är också positivt då fler kan gå och cykla i vardagen. Det kan medföra färre resor med bil.

Stadsbild

Planförslaget kan komma att påverka stadsbilden eftersom fler och högre byggnader föreslås i området. Störst påverkan på stadsbilden ger dock redan planlagda områden intill Årstaskolan och kvarteret Sparrisen. Utbygganden av Östra Sala backe i det tidigare kraftledningsstråket och de planerade kvarteren vid Årsta torg, kommer att bli en betydligt större förändring för stadsbilden.

Kulturmiljö

Det finns inga utpekade kulturmiljövärden inom eller i närheten av planområdet. Planförslaget påverkar inte heller något riksintresse för kulturmiljövärden.

Hushållning med mark och vatten

Planförslaget innebär ett effektivare markutnyttjande för både skolverksamheten och bostäderna. Förslaget innebär att fler kan ha nära till social infrastruktur och kollektivtrafik, samt med cykelavstånd till centrala staden. Att förtäta i stadsstrukturen innebär att andra områden kan fredas från bebyggelse.

Hushållning med material, råvaror och energi

Inom planområdet finns inga kända material eller råvaror som påverkas.

Risker för människors hälsa eller för miljön miljöbedömningsförordningen 5§ 7

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära några risker för människors hälsa eller för miljön.

Bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett genomförande av Detaljplan för Östra Sala backe etapp 5 inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kap. 11§ behöver därför inte upprättas.

Plan- och byggnadsnämnden